Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Procesy uczenia się i specyficzne potrzeby edukacyjne , PG_00154101		
Kierunek studiów	Etnofilologia kaszubska (P), Filologia angielska (O), Filologia polska (O), Filologia romańska i iberystyka, Fizyka (O), Matematyka (O), Geografia (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca			
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Paweł Śpica	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	24.0	6.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	18.0	50

Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z psych. i ped. aspektami procesów uczenia się, podstawami pomocy psych.-ped. w szkole, funkcjonowaniem szkolnym uczniów z niepełnosprawnością, oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Poznanie przez studentów ped. aspektów procesu diagnozowania nauczycielskiego oraz zasad projekt. wsparcia dla uczniów z trudnościami w uczeniu się i pracy z nimi. Rozwijanie umiejętności nauczycielskiego diagnozowania potencjału uczniów oraz wspierania ich rozwoju poznawczego we współpracy ze specjalistami i innymi nauczycielami. Przygot. do organizowania kształcenia w edukacji włączającej.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
		CKN_W2 Student/ka zna i rozumie: (B.1.W.1.) pojęcia: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowa i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rola uwagi, psychologia różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego; zdolności i uzdolnienia. (B.1.W.2.) rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), szczególne uzdolnienia. (B.1.W.4.) proces uczenia się: modele uczenia się , w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania; trudności w uczeniu się oraz ich przyczyny; metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań. CKN_W4 Student/ka zna i rozumie: (B.2.W. 3.) rodzaje i znaczenie pomocy psychologicznopedagogiczna w szkole (regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty). CKN_W5 Student/ka zna i rozumie: (B.2.W. 4.) pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie. CKN_W6 Student/ka zna i rozumie: (B.2.W. 5.) sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematyka oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; CKN_W7 i CKN_W14 Student/ka zna i rozumie: (B.2.W. 6.) zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW5] realizacja zadania problemowego [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego [SU8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK5] realizacja zadania problemowego [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	przezwyciężania; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice. CKN_W10 Student/ka zna i rozumie: (B.2.W. 1.) krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami. CKN_U2 Student/ka potrafi: (B.2.U.6) diagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i projektować dla niego odpowiednie wsparcie. oszacować trafność i skuteczność wsparcia udzielonego uczniom ze SPE. CKN_U3 Student/ka potrafi: (B.1.U.6.) identyfikować potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań. (B.1.U.6.) rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się. CKN_U7 Student/ka potrafi podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia oraz promować osiągnięcia uczniów. CKN_U12 Student/ka potrafi pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz projektować sposoby przezwyciężania trudności w uczeniu się, korzystając z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole i poza nią. CKN_K4 Student/ka jest gotowy/a do podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej. CKN_K7 Student/ka jest gotowy/a do współpracy z nauczycielami, pedagogami i specjalistami w zakresie pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i trudnościami w uczeniu się.	

Treści przedmiotu	Wykłady (część psychologiczna, 12 godz.): I. Psychologiczne aspekty procesów uczenia się: Procesy poznawcze człowieka kluczowe dla uczenia się: procesy spostrzegania i uwagi, pamięć jako podstawowy mechanizm przechowywania informacji, myślenie i rozwiązywanie problemów, kompetencja językowa. Neuropsychologiczne podstawy uczenia się. Modele, metody i techniki uczenia się. Specyficzne trudności w uczeniu się, ich przyczyny. Motywacja do uczenia się, jej typy oraz mechanizmy wzbudzania i podtrzymywania. Rozpoznanie i wspieranie potencjału poznawczego ucznia. Identyfikacja potrzeb, zainteresowań i zdolności, wspomaganie ucznia w rozwijaniu zainteresowań. Praca z uczniem uzdolnionym i szczególnie uzdolnionym. Nowoczesne metody wspierania uczenia się. The Feuerstein Instrumental Enrichement Program - mediacja metodą rozwijania potencjału poznawczego ucznia. Wykłady (część pedagogiczna, 10 godz.): II. Uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty. Krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, Pojęcia integracji i inkluzji; sytuacja dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej. Problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie. Sytuacja uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie). III. Praca z uczniem mającym trudności w uczeniu się: Zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie. Ćwiczenia (część pedagogiczna, 6 godz.): Zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice. Dostosowywanie procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów), ocena skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Specyficzne trudności w uczeniu się i sposoby ich przezwyciężania dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych.
Wymagania wstępne i dodatkowe	Wybranie specjalności nauczycielskiej na kierunku studiów.

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Warunkiem dopuszczenia studenta do zaliczenia końcowego jest obecność na zajęciach i aktywny udział w ćwiczeniach oraz poprawne wykonanie wszystkich zadań realizowanych podczas ćwiczeń.	100.0%	0.0%
Poziom znajomości treści programowych oraz opanowania efektów uczenia się, wyrażony zakresem poprawnie udzielone odpowiedzi w teście (co najmniej 51% poprawnie udzielonych odpowiedzi).	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu): Feuerstein, R. Feuerstein, R. Falik, L. Rand, Y. (2006). Creating and enancing cognitive modifiablity: The Feuerstein Instrumental Enrichement Program. Jerozolima: ICELP Publications. Kotarski, R. (2017). Włam się do mózgu. Warszawa: Altenberg. Mickiewicz J. (2011), Dysleksja rozwojowa podstawy diagnozy i terapii, Toruń. Olechowska A. (2016), Specjalne potrzeby edukacyjne, Warszawa.
	Uzupełniająca lista lektur	B. Literatura uzupełniająca: Woolfolk, A. (2016b). Educational Psychology. Edinburgh, England: Pearson Education Limited. Walker, T. D. (2017). Fińskie dzieci uczą się najlepiej. Warszawa: Wydawnictwo Literackie.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.